

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 126.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e32516/facsimile.pdf> (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ved et Meest indført i Forfatningen. Hvad jeg saaledes har erfareet, er for mig, lad mig sig seer, at det bliver underordnet, en afgørende Grund til at fremme for Komiteens Forslag.

Doceretprocurator: Jeg skal til det ubestridte foredrag, der er holdt af den erede Deputerede for Kjøbenhavn Amt og det Distrikt (Krieger) kan tillade mig at gøre en Bemærkning. Det er den, at vi i nærværende Forsamling ikke ville have mangt Komitévalg af forfatning; der foretages os ikke en Kasse af Medlemmer, i Anledning af hvilke Komitéer skulle nedlægges; der kan sigelig ikke blive Tale om en mangt Tidspunkt ved Omvalg til Medlemmer af Komiteerne, at man af disse Komitéer skulde se sig udvalgt til at lade sig vælge med mindre Garantier for gode Valg, end relative Pluralitet.

Der foretages os nemlig til Behandling kan enkelte foretogte vigtige Sager, navnlig den Sag, hvorfor vi egentlig ere samlede her, saaledes Forfatningsloven. Denne Sag er af en saa afgørende Vigtighed, at der paa Valget af Komitémedlemmer ikke kan anvendes Omhyggelighed nok, og det er med foretogte Henyn dertil, at jeg maatte anbefale Komiteens Forslag og gøre mig imod det stillede Amendement, og det saameget mere, som Forslag fra Provinzialforbærerne viser, at Tilfredsigheden ved Valget af Komitémedlemmer ofte er altsor for; det her beror her paa ingen Maade overlades til Tilfredsigheden, som detuden vilde være frej, jo herre Forfatningen er og jo mindre den hender sig selv. Jeg antager det af overordentlig Vigtighed, at de bedste Stæfter komme til at vælge i Komiteerne og navnlig i Komiteen for Forfatningsudkastet, og jeg hender ikke nogen anden bedre Maade, hvorpaa dette kan opnaas, end ved at antage Komiteens Forslag.

Nee: Uagtet Al, hvad der er Meest anført for Udvalgets Forslag, hvoerfor Majoriteten ubestridende vil gøre det til at bestemme Valgene til Komiteerne, hvoerfor jeg dog ikke retter, end at den anden Hælfæste, som ikke vil overlade til Al Majoriteten, men ogsaa vil, at Minoriteten der aadnd Udgang til at gøre sine Meninge gjældende, maatte ansees som den rigtigere. Man taler her fra en vis Side saameget om Majoriteten, der i et Distrikt betegnes som talsmand og i et andet som adfærdige, og som desuagtet skulde behøve en særlig Behovstille ligestore Minoritetens Stæfte. Men naar Majoriteten hævder sig, hvoerfor kan man saa ferud paardraabe sig en afgjort Majoritet? Det er jo da aabenbart, at der er en herre Forskjellighed i Hælfæster stillede; og dette Tilfælde, da formener jeg, at det netop er ved Concurrenzen, ved den lige Leilighed for alle Hælfæster til at udvise sig, at det skal vise sig, hvilke der have Kræft paa at gøre sig gjældende. Hvad der her skal være Tale om Etinng, da forekommer det mig, at denne Inatere maatte være paa Minoritetens Side, men det beredes nu snævt at fremgaa af flere Foredrag, at den er stillede paa Majoritetens.

Dunskfeldt: Da jeg ikke ønsker at trætte Forfatningen med Omgængelse af hvad der allerede er ytret her om den foreliggende Paragraph, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg med Henyn til det af mig proponerede Forandringsforslag under Tit. a henholder mig til det Forandringsforslag, som er stillet af den erede Rigsdagsmand for Østerns Amt i det Distrikt (Paludan-Müller) og som er optaget af en af de kongerolige Rigsdagsmænd. Med Henyn til det andet af mig stillede Amendement da skal jeg bemærke, at dette gaar ud paa, at den Røst i § 26, som bestemmer, at enhver Valgkøbet, der indbeholder et mindre Antal Røst, end der skal fremme paa, er ugyldig, skal falde bort. Jeg kan ikke andet end finde, at denne Røst, hvis den bliver vedtaget, er et Indgrib i den Frihed, som her være Enhver foretogte i hans Ret til at fremme; jeg kan begribe, at en Valgkøbet, hvorpaa der findes flere Røst, end der skal vælges Medlemmer, ikke kan antages, fordi man ikke vilkaarlig kan udvælte eet eller flere Røst paa en saadan Sted, og derfor man castere den allerede; men det kan dog ikke nægtes, at der kan være de Rigsdagsmænd, som kunne lade sig bestemme af, at fremme paa det fulde Antal, som et saadant Udvalg skal bestaa af, det de formædte deres personlige Stilling ikke antage at have det tilstrækkelige Kjødsfæl til et større Antal Medlemmer end netop det, som de ønske at fremme paa, og dette forekommer mig ikke at burde være nogen Grund til at foretage en saadan Stemmeresteds Indflydelse paa Valget. Folgerne

kan være den Mening ikke være af en saa indgribende Natur, og der skulde være tilstrækkelig Udledning til at indføre en Bestemmelse, som jeg maatte ønske, at jeg anførte at være i Sted med den Frihed, som Enhver her have i at afgive sin Stemme; og det er efter min Formening ganske naturligt, at man i Tilfælde af, at Udvalgets Bestemmelse herom indflydelse, det vil kunne opnaas en saadan Bestemmelse ved i det enkelte Tilfælde at afgive sin Stemme til de Røst, som man ikke stærk vilde have frem paa, til saadanne Røst, som efter Tingens Natur aldrig vilde lade sig sætte paa Pluralitet for sig i Forfatningen. Jeg tror derfor, at den Bestemmelse, som denne Røst indbeholder, ikke er grundet i Retfærdigheden og Billigheden, og jeg vil derfor anbefale Forfatningen at antage mit Amendement, som gaar ud paa, at den skal udgaa.

Reegaard: Har der her Spørgsmaal om Danneisen af Komiteer i Almindelighed, da vilde jeg ganske vist fremme for, at disse Medlemmer ligesom Secretarierne skulde vælges ved almindelig Stemmegjæving. Det jeg ikke kan tillade det saa for en Betrøvelse, at hvert enkelt Medlem af en Komite er udvalgt fra Forfatningens absolute Pluralitet, at jeg derfor kunde ønske en saa for Tidensværelse som Danneisen vil medføre. Men den Betragtning, at der i denne Støtten ikke vil blive udvalgt mange Komiteer, og at der blandt disse saa er een, som skal have det væsentlige og ansvarefulde Gjern at behandle Udvalget til Røstets Grundlov, foranlediger mig til denne Gang at fremme efter Komiteens Forslag for, at Komite-Medlemmerne vælges med absolut Pluralitet, efterom det ikke er stillet noget Amendement for en Udtagelse for denne høit vigtige Sag.

Wibsy: Jeg skulde med Henyn til det af den erede Deputerede for Kjøbenhavns 5te Distrikt (Dunskfeldt) stillede Amendement tillade mig at bemærke, at det forekommer mig uønsket, at naar der i Gr. Skole vælges 7 Medlemmer til en Komite, og man kan hender 5 eller 6, som man anser sig selv dertil, man da skal trænges med sin bedre Vilde til at fremme paa en syvende tillige, som man ingen Tro har til, og jeg kan ingenlunde se, hvilke farlige følger det vilde have, som at nævne et saa stort Antal, som man er overbevist om er stillet til at tage Sæde i Komiteen.

Algreen-Löfving: Forfatningen har allerede afgjort, at der med Henyn til de Valg af Komitémedlemmer, som foregaa i Røstingerne, skal finde absolut Pluralitet Sted, og det forekommer mig, at denne Anstalt er langt mere passende end den, som vil hente fra Valget af Secretarier, som Forfatningen har antaget at kunne se ved simpel Stemmeresteds. Det har været mig paafaldende, at der har ytret sig fra flere Sider en saa stærk Røst mod, at de Medlemmer, som Forfatningen selv udvælger til Medlemmer af Komiteerne, skulle udgaa af Majoritetens Bestatning; det forekommer mig klart, at det kan er paa denne Maade, at man vinder Betrøvelse for, at den første Saglundfæl samler sig i Komiteerne, og at man ved den mestvælte Fremgangsmaade enten giver Valgene over i en komplet Minoritet Hænder eller ogsaa aldeles giver dem til Friid for Tilfredsigheden. Det har vist sig ved tidligere Leiligheder i Stændersforfatningerne, hvor man simpel Pluralitet udvældes til Valget af Komitémedlemmer, at der undertiden er bleven valgt Medlemmer med et saa ubetydeligt Antal Stemmer, at det har været aldeles klart, at det har været en ren Tilfredsighed, at disse Medlemmer blev valgt. Naar den Fremgangsmaade indgives, som Komiteen har henvist til, nemlig den, der foreskrevet i § 2, saa vil, naar der ikke ved første Valg udvælges absolut Pluralitet for alle de Komitémedlemmer, som skulle vælges af Forfatningen, et nyt frit Valg blive at foretage, og vil da altsaa Forfatningen i Udvaldet af det første Valg have den fornævnte Leilighed til at blive opmærksom paa de Røst, som der først at være med Stemning for. Jeg kan derfor ikke andet end vedblivende være af den Formening, at det er i høieste Grad vigtigt, navnlig med Henyn til de store og for Røstet betydningsfulde Sager, som her nærmest vilde komme under Forhandling, at Valget af Komitémedlemmer sker med absolut Pluralitet ogsaa for de Valg Beskommede, som foregaa her i Forfatningen, og jeg skal kan lade i Grindring, hvad den Deputerede for Kjøbenhavns Amt 4te Distrikt (Krieger) har udhøvet, at det meget let kan stille sig saaledes, at en compact Minoritet har Chans